

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА АНКЕТНОГ УПИТНИКА О НАСИЉУ У ШКОЛАМА

У оквиру реализације семинара за едукацију вршњачких едукатора и вршњачких едукација у свим средњим школама Суботице (8 школа) и Бачке Тополе (3 школе) спроведено је анонимно анкетно испитивање средњошколаца везано за знање и ставове о насиљу у школама.

Анкетни упитник је креиран мултидисциплинарно за потребе стицања увида о заступљености вршњачког насиља међу средњошколцима Севернобачког округа, као и ставовима и знању младих у вези са вршњачким насиљем. Анкетни упитник садржи 11 питања са могућношћу да се даје више одговора на постављена питања. Одговори на питања су добијени комбинацијом заокруживања и давањем одговора на отворена поља.

Укупно је анкетирано 489 средњошколаца. Статистичка обрада анкетног упитника је урађена у статистичком програму SPSS 13, а резултати одговора по питањима су приказани табеларно испод.

Табела 1. Резултати анкетног упитника о насиљу у школама по питањима

ПИТАЊА	ОДГОВОРИ	БРОЈ	%
1. Да ли сте били сведоци насиља у школи у току ове школске године?	да	278	56,9%
	не	211	43,1%
2. Који облик насиља сте видели у школи међу вршњацима у току ове школске године?	1.физичко насиље	159	34,3%
	2.вербално насиље	325	70,2%
	3.социјално насиље	177	38.2%
	4.друго:	21	4.5%
	-електронско	15	
	-психолошко	4	
	-сексуално	2	
3. На ком месту у школи се насиље најчешће десило?	1.у дворишту	122	27,1%
	2.у учионици	262	58,1%
	3.на ходнику	152	33.7%
	4.друго:	38	8.4%
	-у WC	4	
	-у физкултурној сали	2	
	-испред/ван школе	28	
	-без одговора	4	
4. Како сте се Ви понашали ако сте били сведок насиља у школи у току ове школске године?	1.нисам ништа урадио само сам гледао	110	24,4%
	2.пријавио сам насиље	38	8,4%
	3.покушао да интервенишем	143	31,8%
	4.не тиче ме се/не треба да се мешам	171	38.0%
	5.друго:	25	5.6%
	-прикључио се насилнику	8	
	-помагао/на леп начин пробао	5	
	-био жртва	2	
	-без одговора	10	
5. Који је по Вама најчешћи облик насиља у школи међу вршњацима?	1.чупање,ударање,шутирање...	127	26.2%
	2.отимање и уништавање ствари	52	10.7%
	3.исмевање и омаловажавање	348	71.8%
	4.оговарање и ширење лажи	264	54.4%
	5.слање узнемирујућих и увредљивих садржаја интернетом	74	15.3%

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СУБОТИЦА

	и мобилним телефоном <u>6.друго:</u> -провокација -одбацивање -вређање -без одговора	13 2 1 1 9	2.7%
6. Да ли би пријавили насиље које приметите у школи?	1.да, увек 2.не, покушао бих интервенисати 3.не, ако ми је друг 4.не, нисам цинкарош 5.не, ако нисам умешан 6.не, никада <u>7.друго:</u> - да, анонимно -зависи од ситуације, понекад -не знам -без одговора	144 104 53 55 128 35 31 12 10 1 8	30.6% 22.1% 11.3% 11.7% 27.2% 7.4% 6.6%
7. Да ли знате коме треба пријавити насиље у школи?	1.знам 2.не знам 3.нисам сигуран	397 29 60	81.7% 6.0% 12.3%
8. Да ли си некада био/ла жртва малтретирања или злостављања у школи у току свог школовања?	1.не 2.да, физичког насиља 3.да, вербалног насиља 4.да, социјалног насиља <u>5.да, друго насиље</u> -психолошко -електронско -без одговора	262 72 169 71 6 2 1 3	54.2% 14.9% 35.0% 14.7% 1.2%
9. Да ли си био/ла жртва малтретирања или злостављања у школи у току ове школске године?	1.да 2.не <u>облик насиља:</u> -вербално -физичко -социјално -психолошко -без одговора	63 418 18 9 3 2 31	13.1% 86.9%
10. Да ли је по теби реакција надлежних у школи на насиље адекватна и правовремена?	1.да 2.не 3.не знам	126 165 188	26.3% 34.4% 39.2%
11. Шта би требало предузети да се смањи насиље у школама?	1.строжије кажњавати насилнике 2.спроводити програме превенције вршњачког насиља 3.обуке за стицање комуникационих вештина 4.не знам <u>5.друго:</u> -нове реформе/реаговати на време -научити да узвратиш -некоме нема помоћи -без одговора	266 160 122 67 8 2 1 2 3	54.8% 33.0% 25.2% 13.8% 1.6%

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СУБОТИЦА

Резултати спроведеног испитивања указују да је вршњачко насиље високо присутно у средњим школама Севернобачког округа. Више од половине ученика (56,9%) је било сведок неког облика насиља у школи у току ове школске године. Најзаступљеније је вербално насиље (70,2%), потом социјално (38,2%) и физичко насиље (34,3%). Забрињава податак да се насиље најчешће дешава у учионици (58,1%). Треба да нас брину и ставови младих где највећи проценат сматра да их се насиље не тиче и да не треба да реагују (38%). Само 8% младих је насиље пријавило у току ове школске године, а чак четвртина није ништа урадила већ само посматрала (24,4%).

У школи је најчешће исмевање и омаловажавање (71,8%), а потом оговарање и ширење лажи о некоме (54,4%). Није мали број ни слања узнемирујућих и увредљивих садржаја путем интернета или мобилног телефона (15,3%). Тек 30% младих би насиље увек пријавило, а већина то не би урадила или зависи од ситуације. Осам од десет младих зна коме треба да пријави насиље у школи (81,7%). Око 45% средњошколаца су били жртва насиља у школи током свог школовања, а њих 13% у току ове школске године.

Трећина ученика сматра да реакције надлежних у школи на насиље нису адекватне и правовремене (34,4%), а око 40% је изјавило да „не зна“. Тек четвртина ученика сматра да су реакције надлежних у школи одговарајуће и правовремене (26,3%).

Више од половине средњошколаца је за строжије кажњавање насилника, трећина сматра да је потребно спроводити програме превенције вршњачког насиља, а четвртина је за обуке ради стицања комуникационих вештина.

Резултати истраживања указују на потребу спровођења свеобухватног програма превенције насиља у свим школама (основне и средње школе) Севернобачког округа, као и програма за стицање комуникационих вештина за ученике и све запослене у школама. Постоји потреба и да се спроведе свеобухватније истраживање о заступљености насиља, као и знању и ставовима младих у вези са овим проблемом у АПВ.

Припремила: Прим. мр сц мед Нада Косић Бибић, координатор Пројекта